

Beslutningsforslag nr. B 118

Folketinget 2022-23 (2. samling)

Fremsat den 11. maj 2023 af Steffen Larsen (LA), Louise Brown (LA), Katrine Dugaard (LA),
Alexander Ryle (LA) og Alex Vanopslagh (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om afkriminalisering af besiddelse af euforiserende stoffer

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2024 at fremsætte et lovforslag, der afkriminaliserer besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug efter portugisisk forbillede.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker, at tilgangen til euforiserende stoffer ændres i Danmark, så der i langt højere grad lægges vægt på hjælp og behandling og i langt mindre grad på straf. Forslagsstillerne finder det helt grundlæggende urimeligt, at udsatte borgere med et misbrug mødes med straf for en handling, som først og fremmest skader dem selv.

I 2021 blev der i alt givet 7.373 domme, som medførte ubetinget frihedsstraf. Af disse var simpel vold den mest almindelige overtrædelse med 785 domme, og brud på lov om euforiserende stoffer den næstmest almindelige med 644 domme (Danmarks Statistik, statistikbanken.dk). Det var altså i 2021 ca. 1 ud af 11, som endte i fængsel med baggrund i en dom for narkotikaforbrydelser. Disse domme vil typisk være for forbrydelser relateret til smugling og salg. Et forslag om afkriminalisering vil ikke ændre på det forhold, at distribution vil være kriminelt, og at distributørerne vil fylde betydeligt i det danske straffesystem. Men omfanget af domme illustrerer den enorme og omkostningsfulde indsats for at forhindre udbredelsen af illegale stoffer.

Indsatsen mod euforiserende stoffer har ikke virket efter hensigten, hvis formålet har været at mindske antallet af brugere. Af seneste udgave af Sundhedsstyrelsens rapport om omfanget af stofbrug fremgår, at forbruget har været stort set uændret i perioden 2000-2021 (»Udbredelse af illegale stoffer i befolkningen og blandt de unge«, Sundhedsstyrelsen, 2022). Der har i perioden været et lille fald i andelen, som har brugt hash det seneste år, og en lille stigning i andelen, som har brugt andre stoffer det seneste år. I udgaven af rapporten fra 2020 finder man tal tilbage fra 1994 (»Udbredelse af illegale stoffer i befolkningen og blandt de unge«, Sundhedsstyrelsen, 2020). I 1994 lå brugen af stoffer markant under tallene fra 2021. I 2021 var det eksempelvis

4,6 pct. af de 16-44-årige, som havde brugt andre stoffer end hash det seneste år. I 1994 var det 0,5 pct. Der er altså i denne periode sket en rimelig dramatisk stigning. Samlet er der ingen tegn på, at den store indsats i straffesystemet er lykkedes med at skræmme brugerne væk.

Det er heller ikke sådan, at afkriminalisering er forbundet med højere forbrug. Ifølge tal fra Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA) lå Portugal blandt de lande, hvor færrest havde brugt illegale stoffer sidste år (Figur »Percentage of people using any illegal drugs last year« (Data EMCDDA 2020), »Drug Decriminalisation in Portugal: Setting the Record Straight«, transformdrugs.org, den 13. maj 2021). Og kigger man på udviklingen i stofbrug efter legaliseringen, steg den i en periode efter, men er igen faldet tilbage til under niveauet, da man legaliserede. Der er altså intet, der tyder på, at legaliseringen i Portugal har medført et øget forbrug (»Afkriminalisering af stoffer er en stor succes i Portugal«, videnskab.dk, den 20. november 2016). Andre steder har man haft tilsvarende erfaringer. F.eks. udtaler en forsker i rusmidler, Esben Houborg: »Erfaringerne fra andre lande – såsom Portugal, Holland, Uruguay og USA – viser, at afkriminalisering ikke har ført til øget forbrug. Og erfaringen fra vores eget land er, at skærpede straffe ikke har haft nogen effekt på forbruget«, (»Forskere og eksperter har svært ved at finde argumenter for ikke at afkriminalisere stoffer«, jv.dk, den 18. maj 2021).

På den baggrund finder forslagsstillerne, at der bør gøres op med tilgangen til euforiserende stoffer i Danmark. Fokus bør i stedet for at være rettet mod et fejlslagent forsøg på at mindske forbruget flyttes til at hjælpe de stofbrugere, som har allermost brug for det.

Skriftlig fremsættelse

Steffen Larsen (LA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afkriminalisering af besiddelse af euforiserende stoffer.

(Beslutningsforslag nr. B 118)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.